

TIME-OUT PROTOCOL

Op de Klimboom wordt er in alle groepen op dezelfde wijze gewerkt met een time-outplek, een boos-plek en een rustig werken-plek.

Uitgangspunt in het time-outprotocol is dat de leerkracht verantwoordelijk is en blijft voor de leerling. De leerkracht is probleemeigenaar en zoekt naar een oplossing voor het gedrag van zijn/haar leerling(en). De leerling blijft in principe in de klas. Als het de leerling niet lukt om op de time-out plek tot rust te komen kan hij naar de time-outplek in de buurtklas. Als ook de buurtklas niet toereikend blijkt, kan gebruik worden gemaakt van de time-out die op dat moment aangewezen wordt. De leerkracht blijft verantwoordelijk.

De time-out plek

De time-outplek is een middel om preventief, en wanneer nodig curatief, te handelen zodra de leerkracht of de leerling merkt dat er sprake is van overprikkeling en/of ongewenst gedrag. De time-outplek kan dan de mogelijkheid bieden om even tot rust te komen.

Daar waar over de klas geschreven wordt kan ook gymzaal gelezen worden.

Er bestaan verschillende time-out plekken:

- Time-out plek in de klas;
- Time-out plek in de buurtklas;
- Time-out plek die op dat moment aangewezen wordt.

Time-out plek in de klas

De time-out plek in de klas is een plek om even tot rust te komen of om te herstellen en zo te voorkomen dat het écht misgaat qua gedrag.

De time-out plek in de klas wordt gebruikt:

- Wanneer je ziet/hoort dat de leerling overprikkeld raakt en dreigt te ontsporen;
- Wanneer je na meerdere malen (reactieprocedure PBS) wijzen op het gewenste gedrag, geen positieve verandering ziet;
- Wanneer de leerling zelf aangeeft een time-out nodig te hebben.

Time-outplek in de buurtklas

Aan iedere klas is een buurtklas gekoppeld. De buurtklas is bij voorkeur dichtbij. Soms is het i.v.m. de samenstelling van de groep beter om uit te wijken naar een klas iets verderop.

De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het maken van afspraken met een buurtklas.

Als het de leerling niet lukt om op de time-out plek in de klas tot rust te komen kan hij naar de time-outplek in de buurtklas. De time-out in de buurtklas duurt een van te voren vastgestelde tijd. De leerkracht loopt met de leerling mee naar de buurtklas voor een korte toelichting.

Specifiek aangewezen time-out plek

Per situatie wordt gezamenlijk besproken wat de beste handelwijze is (in overleg met de locatiecoördinator/directie). De leerling blijft op de aangewezen plek volgens de afgesproken procedure.

Visualisatie van de verschillende plekken

Om de verschillende functies van de time-outplek overzichtelijk te houden en om zichtbaar te maken aan de omgeving waarom een leerling op de time-out plek zit.

- De groene kaart : "Ik wil rustig werken"
- De oranje kaart : "Ik heb/neem een time-out"
- De rode kaart : "Ik ben boos"

De leerling die gebruik maakt van de time-out plek pakt voordat hij/zij gaat zitten de passende kaart (PBS) en legt deze op tafel.

Registratie (PBS gedragsregistratie)

De time-out momenten worden bijgehouden op een registratieformulier. Wekelijks wordt er een nieuw formulier gebruikt waarop de leerkracht per kind turft wanneer het gebruik heeft gemaakt van:

- Time-out : "Ik wil rustig werken"
- Time-out : "Ik heb/neem een time-out"
- Time-out : "Ik ben boos"
- Time-out : Speciaal aangewezen plek
- Weggelopen uit de klas en of school

Inrichten time-out plek/ rustig werken-plek

Richt een aparte time-out plek in. Daarnaast zorgt de leerkracht voor een plek waar de leerling rustig kan werken.

Buurtklas bepalen en onderlinge afspraken maken

Wanneer een leerling niet voldoende herstelt (de leerkracht beoordeelt dit) en niet terug kan om weer mee te doen met de klas volgt de time-out in de buurtklas. De leerkrachten maken onderling afspraken over wel of geen werk mee. In principe is de time-out voor een van te voren vastgestelde tijd, tenzij de leerkrachten anders bepalen in overleg. De leerkracht van de buurtklas bepaalt de grenzen en vertelt wat de leerling wel en niet mag doen.

Doormiddel van de PBS-lessen worden alle leerlingen op de hoogte gebracht van de werkwijze t.a.v. aanpak time-out, met groep oefenen om time-out plek in te zetten.

Van te voren moeten alle leerlingen op de hoogte zijn van de werkwijze t.a.v. de time-out plek. Het moet de leerlingen duidelijk zijn dat de time-outplek een herstelvek is, een kans om rustig te worden om zo weer mee te kunnen doen met de groep. De time-out plek is geen strafplek. Tijdens een PBS les kun je samen met de leerlingen afspreken hoe je in de klas omgaat met het time-out protocol en de drie kaarten.

Leerlingen die op het hetzelfde moment een time-out nodig hebben of stil willen werken kunnen bijvoorbeeld in overeenstemming met de leerkracht uitwijken naar de buurtklas.

De leerkracht houdt de regie! Leerlingen waarvoor andere afspraken zijn gemaakt, na overleg met ouders en IB, zijn hierop een uitzondering. Leerlingen zijn nooit alleen of worden nooit opgevangen in algemene ruimtes.

Schoolplein en algemene ruimtes

In het geval dat een leerling een time-out nodig heeft op het schoolplein dan wijst de pleinwacht de leerling naar de afgesproken plaats (naast de regenpijp). Indien de leerling zich niet volledig herstelt, wordt de leerling overgedragen aan de groepsleerkracht van deze leerling. De pleinwacht vraagt de andere collega op het plein of een leerling om de groepsleerkracht te halen en zodra hij/zij is gearriveerd volgt er een korte overdracht.

Ook als een leerling een time-out nodig heeft/krijgt in een algemene ruimte dan wordt de leerling overgedragen aan zijn/haar groepsleerkracht.

Op het moment dat een leerling direct grensoverschrijdend gedrag vertoont, treedt het protocol grensoverschrijdend gedrag in werking.

REACTIEPROCEDURE

Handelwijze stap-voor-stap

0. Voorbereiding invoeren time-outplan:

- Inrichten time-outplek;
- Buurtklas bepalen en onderlinge afspraken maken;
- Alle leerlingen op de hoogte brengen van de werkwijze t.a.v. aanpak time-out
- Met de groep oefenen om time-out plek in te zetten.
- Ouders informeren over time-outplan.

1. Herhalen van gewenste gedrag/de regel die je wilt zien van de leerling

(max. 3x)

2a. Complimenteren als leerling zich herstelt na herhalen van het gewenste gedrag/de regel en het gewenste gedrag laat zien.

2b. Op neutrale toon aangeven dat je ziet/hoort dat het de leerling nu niet lukt om het gewenste gedrag/de regel te laten zien. Vraag of dit klopt.

Deze stap komt altijd pas na minimaal 2, maximaal 3 herhalingen van het gewenste gedrag.

Voorbeeldzinnen aangeven dat het niet lukt:

3a. Leerling geeft aan/laat merken dat het (even) niet gaat.

Je vraagt of dit klopt of je vraagt of hij zich hierin herkent. (Hiermee toon je respect aan de leerling en leer je hem zijn eigen signalen te herkennen wanneer het dreigt mis te gaan. Hiermee laat je de leerling ook merken dat je beseft dat het reguleren van gedrag moeilijk is.

3b. Leerling geeft aan dat het nu wel gaat.

Laat de leerling het gewenste gedrag/de regel benoemen. Spreek je vertrouwen uit in zijn gedrag. Als je merkt aan de non-verbale communicatie of de intonatie waarmee de leerling dit zegt, dat hij het niet meent, verwoord je dit en ga je over tot 4.

Voorbeeldzinnen aangeven dat het lukt:

- *“Dus je denkt dat het nu wel lukt? Wat zie ik dus? Goed, ik vertrouw erop dat jij je nu aan de regel houdt.”*
- **Wanneer je denkt dat hij het niet meent:** *“Je zegt dat het wel gaat, maar ik zie aan je houding dat het niet gaat. Je gaat nu even rustig worden op de time-out plek etc. “*

4. Time-out in de klas (volgt na 3a)

Je geeft op neutrale toon aan dat hij even gaat zitten op de time-out plek zodat hij tot rust kan komen. Je herhaalt 1 keer het gewenste gedrag op de time-out plek, zodat hij straks (na ong. 5 minuten) weer kan meedoen met de les. Geef de leerling hierbij verwerkingstijd om het gewenste gedrag in zich op te nemen. Gebruik de timetimer of de zandloper.

Uitzondering: bij fysiek geweld gaat het protocol grensoverschrijdend gedrag in.

Voorbeeldzinnen time-out plek:

- *Ik denk dat het goed is dat je even tot rust komt op de time-out plek zodat het niet mis gaat. Dan kun je zo weer meedoen.*
- **Wat directer, maar wel op neutrale toon:** *Je gaat nu even op de time-outplek, dan zul je zien dat het zo weer goed gaat. Even rustig worden.*

Wanneer je gebruik maakt van de timetimer gaat de tijd pas in als de leerling rustig op de time-out plek zit. Wanneer de leerling niet het gewenste gedrag laat zien op de time-out plek, dan gaat de tijd nog niet in. Je plaatst de time-timer zo, dat de leerling er niet aan kan zitten maar er wel zicht op heeft. Wanneer de tijd verstreken is of wanneer de leerkracht ziet dat het weer kan, nodigt hij/zij de leerling uit weer mee te doen met de groep.

De leerling bepaalt niet zelf wanneer hij weer deelneemt aan de groep, dit besluit wordt door de leerkracht genomen. Wanneer de leerling niet (voldoende) herstelt waardoor je de time-out tijd niet kunt laten ingaan, benoem je dit op neutrale toon aan de leerling.

Voorbeeldzinnen na time-out:

Let op intonatie en *levelen*: met zachte, vriendelijke stem, op ooghoogte van de leerling.

- *Goed gedaan, (naam), je hebt rustig gezeten, denk je dat het weer gaat? Fijn! Wat is de regel? Je mag weer meedoen met de les, ga maar op je eigen plaats zitten.*
- *Oké, de tijd is om, gaat het weer? Wat is de regel? Goed! Kom maar in de kring!*

Non verbale signalen zijn nu ook cruciaal: geef de leerling een knipoog, een aai over de bol of klop op zijn schouder. Hiermee laat je merken blij te zijn met het herstel en de participatie in de groep.

5. Leerling herstelt niet voldoende

Kan na maximale tijd niet meedoen aan groepsactiviteit. Je vertelt de leerling op een neutrale toon dat je ziet dat het hem niet lukt om het gewenste gedrag te laten zien en dat hij een time-out bij de buurtklas krijgt om rustig te worden als het niet lukt in de eigen klas.

Voorbeeldzinnen time-out plek:

- *“Ik zie dat het moeilijk gaat op de time-out plek in de klas. We gaan even naar de buurtklas, zodat je daar rustig kunt worden.”*
- **Wat directer, maar wel op neutrale toon:** *“Je gaat nu even naar de buurtklas, dan zal je zien dat het zo weer goed gaat.”*

6. Time-out in vooraf bekende buurtklas

Voor de duur van de afgesproken vaste tijd. De leerkracht brengt de leerling naar de buurtklas.

Voorbeeldzinnen time-out plek:

- *“We gaan nu samen naar de buurtklas. Hier kun je je werk afmaken en aan het einde van de les kom ik je weer ophalen.”*
- **Of:** *“Hier kun je even rustig worden en aan het einde van de les kom ik je weer ophalen (afhankelijk van situatie bepaalt de leerkracht of het kind wel of geen werk meekrijgt).”*

Wat te doen als een leerling weigert naar de time-out plek in de klas te gaan?

- Leerling mag 1x aangeven dat het nu wel gaat (zie 3b). Wanneer de leerling dit niet kan waarmaken en wederom niet het gewenste gedrag vertoont, dan volgt stap 4.
- Wanneer de leerling weigert om op de time-outplek te gaan zitten, geef je eerst aan dat het een tot rust kom plek is en geen strafplek. Daarna herhaal je je verzoek duidelijk op neutrale toon. Je geeft hierbij aan dat dit de regel is in de groep.
- Je geeft rustig aan dat de leerling de keuze heeft om zelf op de afgesproken plek te gaan zitten of dat je hem hierbij helpt.
- Je geeft aan dat je anders een collega moet roepen zodat de leerling wel naar de time-out plek buiten de klas gaat (dit herhaal je maximaal 2x).
- Je laat door een leerling een collega halen.
- Wanneer er sprake is van grensoverschrijdend gedrag treedt het protocol grensoverschrijdend gedrag in werking.